

вчання та здобуття знань. До того ж дистанційне навчання може бути менш ефективним для деяких типів дисциплін і курсів.

Висновок. На сучасному етапі розвитку українського суспільства актуалізується питання аналізу і визначення можливостей використання сучасних платформ дистанційного навчання та можливостей їх адаптації до особливостей надання освітніх послуг з урахуванням потреб основних учасників освітнього процесу (викладачів і здобувачів).

Розгляд особливостей використання вебтехнологій в освітній діяльності демонструє, що не існує універсального підходу до впровадження й використання платформ дистанційного навчання. Різні навчальні заклади мають різні потреби, бюджети та IT-інфраструктуру, і тому їм потрібні різні платформи та стратегії для досягнення своїх освітніх цілей. Проте є деякі спільні тенденції і найкращі практики, які впливають із нашого аналізу. Наприклад, багато навчальних закладів наголошують на важливості зручних інтерфейсів, надійних інструментів керування курсами та можливості інтеграції зі сторонніми додатками. До того ж заклади, які успішно впровадили платформи дистанційного навчання, часто надають пріоритет комунікації та співпраці між студентами й викладачами, а також постійній технічній підтримці та навчально користувачів.

Представлена робота не висчерпує досліджень, пов'язаних із визначенням особливостей використання платформ дистанційного навчання і потребує подальшого аналізу, зокрема аналізу можливостей створення комплексного інформаційно-освітнього середовища з можливими способами інтеграції вже наявних інформаційних систем, які використовуються в ЗВО.

Abstract. The article examines the peculiarities of the use of web technologies in the educational activity of a higher education institution. The characteristics of platforms for distance learning are presented, the most common platforms used in higher education institutions are identified. Selected advantages and disadvantages of using web technologies in educational activities in institutions of higher education on the example of distance learning platforms.

Keywords: web technologies, distance learning platforms, institution of higher education.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Abrosimova G. A. Digital literacy and digital skills in university study. 2020.
2. Деркач Ю. Я., Левицька Ю. В. Особливості взаємодії суб'єктів освітнього процесу в умовах дистанційної освіти. *Молодий вчений*. 2022. № 6(106). С. 53–56.
3. Adnan M., Anwar K. Online learning amid the COVID-19 pandemic: students perspectives. 2020.
4. Akcil U., Bastas M. Examination of university students' attitudes towards e-learning during the COVID-19 pandemic process and the relationship of digital citizenship. 2021.

УДК 004:005.336

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ГРОМАДЯН В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

В. В. Шкільнікова, В. Ю. Василенко

Анотація. У статті розглядається проблема формування цифрової компетентності в сучасному світі. Відзначається, що формування цифрової компетентності повинно бути не лише завданням окремих осіб, але й системою діяльності держави та освітніх інституцій, а також забезпечити доступність цифрових технологій для всіх верств населення. Акцентується увага на необхідності постійного розвитку цифрової компетентності через швидкі зміни в технологічному середовищі. Для цього важливо стимулювати саморозвиток і самоосвіту в галузі цифрових технологій.

Ключові слова: цифрова компетентність, цифрова грамотність, освіта, цифрові навички.

Вступ. У сучасному світі цифрова компетенція є однією з найбільш важливих навичок, які повинні мати люди будь-якого віку і професії. Цифрова компетенція включає в себе розуміння та вміння користуватися цифровими технологіями, програмним забезпеченням та іншими інструментами, що допомагають покращувати продуктивність і ефективність у роботі та особистому житті.

Основний розділ. Отже, як формувати цифрову компетенцію? Ось декілька порад:

- навчання: використовуйте різноманітні джерела, як-от онлайн-курси, відеоуроки, вебінари, статті та книги, щоб дізнатися більше про цифрові технології та програмне забезпечення;
- практика: вправляйтеся в роботі з цифровими інструментами, як-от Microsoft Office, Google Docs або Adobe Photoshop, щоб покращити свої навички та отримати досвід;
- застосування: використовуйте цифрові інструменти в роботі та особистому житті, щоб покращити продуктивність, ефективність та якість своєї роботи;
- актуалізація знань: слідкуйте за новинами в галузі цифрових технологій і програмного забезпечення, щоб завжди бути в курсі останніх трендів та нововведень;
- комунікація: обмінюйтеся досвідом та знаннями з іншими людьми, щоб покращити свої навички і дізнатися про нові інструменти та технології.

Навчання і формування цифрової компетенції можуть займати час і зусилля, але це інвестиція в майбутнє, яка може покращити якість життя та роботи в майбутньому. Ці знання відкривають двері до нових можливостей у кар'єрному розвитку та допоможуть збільшити продуктивність і ефективність у роботі. До того ж цифрові навички можуть бути корисні в особистому житті, допомагаючи покращити організацію часу, збільшити зручність та забезпечити більш комфортний спосіб життя.

Так, формування цифрової компетентності повинне бути не лише індивідуальним завданням, але й системною діяльністю держави та освітніх інституцій. Для досягнення цієї мети необхідно забезпечити доступність цифрових технологій для всіх верств населення. Не всі люди мають можливість придбати сучасний комп'ютер, доступ до Інтернету або використовувати спеціалізовані програмні засоби, тому важливо, щоб держава та освітні інституції забезпечували доступність цифрових технологій для всіх верств населення. Також важливо розробити ефективні педагогічні підходи та методики навчання цифрової компетентності. Навчання повинно бути доступним та зрозумілим для всіх, незалежно від віку та рівня попередньої підготовки. Цього можна досягти шляхом створення спеціалізованих курсів, тренінгів, вебінарів та інших форм навчання, які будуть орієнтовані на практичне застосування цифрових технологій. Важливо стимулювати саморозвиток і самоосвіту в галузі цифрових технологій. Зокрема, можна розробити систему сертифікації та рейтингування цифрових компетенцій, яка буде сприяти створенню мотивації для постійного підвищення рівня знань і навичок.

Отже, формування цифрової компетентності вимагає комплексного підходу та зусиль різних соціальних груп. Це може сприяти розвитку ефективної та інноваційної економіки, підвищенню якості освіти і здоров'я, а також покращенню загального рівня життя громадян. Необхідність цифрової компетентності стає все більш очевидною в сучасному світі, де відбуваються стрімкі зміни у сфері технологій та інформації. Тому формування цифрової компетентності є важливим завданням не лише для окремих осіб, але й для всього суспільства. Забезпечення доступності цифрових технологій та ефективного навчання цифровим компетенціям може сприяти покращенню конкурентоспроможності країни, підвищенню рівня розвитку громадян і вирішенню соціальних проблем. Формування цифрової компетентності потребує уваги та підтримки з боку держави, освітніх інституцій та інших соціальних груп.

Цифрова грамотність – це знання, уміння та навички, які необхідні для безпечного й ефективного використання цифрових технологій та ресурсів інтернету [1]. За складною структурою та сутністю її можна ідентифікувати з цифровою компетентністю, однак слід розглядати як ключову структурну одиницю цифрової компетентності.

У своїй роботі В. О. Кудлай [2] розглядає питання формування особливих компетентностей сучасної людини у контексті цифрової грамотності для забезпечення ефективної роботи з електронно-обчислювальною технікою, сучасними мобільними комунікаційними пристроями, що стає обов'язковою умовою роботи з огляду на надстрімку зміни в інформаційному суспільстві. Н. В. Тілікіна [3] визначає цифрову грамотність у відображенні наявності навичок, необхідних для життя, навчання і роботи в суспільстві у поєднанні складників: «медіаграмотність», «інформаційна грамотність» і «комп'ютерна грамотність», а О. Будник [4] акцентує увагу на значенні цифрових технологій в організації дистанційного навчання закладів освіти.

Цифрова компетентність може вважатися більш широким поняттям, ніж цифрова грамотність, і включає в себе розширені знання та вміння. Цифрова грамотність належить до базово-

го рівня знань та вмінь, необхідних для користування комп'ютерами та інтернетом, зокрема розуміння функцій і можливостей різних програм та інтерфейсів. Також цифрова компетентність включає в себе більш широкий спектр знань та вмінь, необхідних для ефективного використання технологій у різних сферах життя, включно з роботою, освітою, здоров'ям, комунікаціями та розвагами. Також це розуміння цифрових технологій, уміння знаходити й аналізувати інформацію в інтернеті, ефективно використовувати електронну пошту та соціальні мережі, вміння створювати цифровий вміст і спілкуватися в онлайн-середовищі. Отже, цифрова компетентність може бути розглянута як більше широке поняття, яке включає в себе цифрову грамотність, а також додаткові знання та вміння, що необхідні для ефективного використання технологій у різних сферах життя [2].

Розібравши визначення цифрової грамотності, звернімося до цифрової компетентності, що базується на ній. Цифрова компетентність – це здатність користуватися цифровими технологіями та розуміти їх можливості й обмеження в різних сферах життя, зокрема в роботі, освіті, комунікаціях та розвагах. Це включає в себе знання про цифрові технології та їх функціонування, уміння використовувати різні програми та платформи, здатність знаходити й аналізувати інформацію в інтернеті, а також уміння створювати цифровий вміст і спілкуватися в онлайн-середовищі. Цифрова компетентність є важливою для працевлаштування та професійного розвитку, оскільки сучасний ринок праці вимагає від працівників знань і вмінь у сфері цифрових технологій. До того ж цифрова компетентність є важливою для освіти, здоров'я та розваг, оскільки деякі аспекти цих сфер також включають у себе використання цифрових технологій. Отже, розвиток цифрової компетентності є важливим завданням для кожної людини в сучасному світі, оскільки це дає змогу бути ефективнішим та успішним у різних сферах життя.

Термін «цифрова компетентність» вживається щодо здатності людини ефективно використовувати цифрові технології для досягнення свої цілей. Це означає, що людина знає, як користуватися комп'ютером, інтернетом, мобільними пристроями та іншими цифровими пристроями й інструментами, які використовуються в роботі, навчанні, особистому житті та комунікації. Вона охоплює широкий спектр знань та навичок, якими повинна володіти кожна людина, щоб ефективно використовувати цифрові технології.

Постійний розвиток цифрової компетентності є надзвичайно важливим через швидкі зміни в технологічному середовищі. Сучасні технології швидко розвиваються і змінюються, тому важливо постійно вдосконалювати свої навички та знання в цифровій сфері. Недостатній рівень цифрової компетентності може стати перешкодою для розвитку кар'єри та досягнення професійного успіху в сучасному світі, де високо цінується технологічна грамотність. До того ж знання та вміння в галузі цифрових технологій є дуже важливими в особистому житті. Вони дають змогу ефективніше взаємодіяти зі світом, знаходити необхідну інформацію, здійснювати покупки та різноманітні операції в інтернеті. Також цифрова компетентність є важливою для захисту власної конфіденційності та безпеки в інтернеті. Отже, постійний розвиток цифрової компетентності є ключовим фактором для успіху в сучасному світі та підвищенні якості життя. Важливо забезпечити доступ до якісної освіти та навчальних ресурсів, щоб кожен міг постійно удосконалювати свої цифрові навички та знання. В епоху кібернетизації, активного технологічного розвитку дуже важливо наголосити на розумінні терміна «цифрова компетентність». Від ступеня володіння цифровими компетенціями нині залежить і повсякденне життя, і професійний успіх. Цифрові сервіси є невід'ємною частиною людського життя і вимагають постійного вдосконалення та розвитку.

Висновки. Отже, формування цифрової компетенції є важливим елементом розвитку сучасної людини. Від уміння працювати з цифровими технологіями й інструментами залежить багато аспектів нашого життя та роботи. Тому важливо інвестувати у своє навчання та постійно розвивати свої цифрові навички, щоб забезпечити собі успіх у майбутньому. Водночас у перспективі подальшого дослідження планується конкретизація в контексті цифрової компетентності феноменів «цифрова гігієна», «цифровий слід», а також «формування цифрової компетентності громадян під час воєнного стану в Україні».

Abstract. The article examines the problem of forming digital competence in the modern world. It is noted that the formation of digital competence should be not only the task of individuals, but also the systemic activity of the state and educational institutions, as well as ensuring the availability of digital technologies for all segments of the population. Emphasis is placed on the need for continuous development of digital competence in connection with rapid changes in the technological environment. For this, it is important to stimulate self-development and self-education in the field of digital technologies.

Keywords: digital competence, digital literacy, education, digital skills.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. «Цифрова грамотність». Онлайн-тестування для педагогічних працівників. *Всеосвіта*. URL: <https://vse-osvita.ua/lp/cyfrogram> (дата звернення: 12.03.2023).
2. Кудлай В. О. Формування цифрової грамотності особистості в сучасному інформаційному просторі. Записки з українського мовознавства. Т. 2(26). 2019. С. 161–168.
3. Тілікіна Н. В. Медіа-, інформаційна і комп'ютерна грамотність як компоненти цифрової грамотності. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Випуск 29. 2021. С. 46–56.
4. Будник О. Підготовка вчителя до розвитку цифрової грамотності учнів нової української школи. *Освітні обрії*. Випуск 1(50). 2020. С. 140–145.

УДК 35.077:352/354]:[711.437:911.374.5

НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

М. В. Шовдра, Л. А. Ковальська

Анотація. У статті досліджено проблеми, з якими стикаються сільські населені пункти під час отримання адміністративних послуг. Серед них – віддаленість і обмеженість доступу до послуг, недостатнє фінансування, низький рівень інформаційної культури та електронної грамотності, обмежена кількість послуг, які можна отримати у ЦНАПах, розташованих у сільській місцевості. Розглянуто закордонні практики надання адміністративних послуг. Результатом дослідження є висновок, що для забезпечення ефективного та доступного надання адміністративних послуг у сільській місцевості потрібно вживати різноманітних заходів. Наведені пропозиції допоможуть забезпечити більш ефективне надання адміністративних послуг у сільській місцевості та забезпечать більшу задоволеність громадян.

Ключові слова: адміністративна послуга, центр надання адміністративних послуг, державна послуга, сільська місцевість.

Вступ. Важливе місце в модернізації системи державного управління займає надання якісних адміністративних послуг у сільській місцевості. Наразі державна влада і система місцевого самоврядування загалом не можуть задовольнити потреби суспільства в наданні якісних адміністративних послугах, а процес їх надання є складним, циклічним та непрозорим. Якість послуг, що надаються громадянам, є низькою, особливо в сільській місцевості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчив, що дослідження В. П. Тимошук, Н. Л. Добрянської, О. В. Курінного, Є. О. Школьного підтверджують необхідність постійного розвитку та удосконалення системи надання адміністративних послуг із метою забезпечення їх доступності та ефективності для всіх користувачів [1].

Мета статті полягає у необхідності проаналізувати доступність комплексу та виявити основні проблеми надання адміністративних послуг у сільській місцевості.

Постановка проблеми. Дослідження багатьох вчених показало, що процес надання адміністративних послуг є надзвичайно складним та суспільно важливим. Населені пункти, розташовані в селі, є невід'ємною частиною соціально-економічного розвитку країни, але забезпечення належного рівня надання державних послуг у сільській місцевості залишається актуальною проблемою. Через специфіку життя та діяльності населення сільської місцевості надання адміністративних послуг може бути менш доступним та якісним, порівняно з аналогічними послугами, які надаються у містах. Через це важливо провести аналіз та визначити проблеми, які перешкоджають забезпеченню належного рівня надання адміністративних послуг у сільській місцевості.

Виклад основного матеріалу. Закон України «Про адміністративні послуги» визначає адміністративні послуги як результат надання суб'єктом адміністративних послуг на звер-